

عنوان مقاله:

بررسی جنایت جنگی در منازعه اوکراین با روسیه با تاکید بر اعلام اتهام جنایت جنگی بر علیه پوتین

محل انتشار:

شانزدهمین کنفرانس بین المللی حقوق و علوم قضایی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

جهانگیر باقری - استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه مراغه

آیدا تنهائی دیلمقانی - دانشجوی مقطع دکتری حقوق بین الملل، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، آذربایجان شرقی، ایران

هادی علیی - دانشجوی مقطع دکتری حقوق بین الملل، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، آذربایجان شرقی، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از جنایات بین المللی قابل رسیدگی در دادگاه بین المللی کیفری، جنایات جنگی است. جنایات جنگی در دو بستر منازعات بین المللی و منازعات داخلی رخ می دهند، اما علی رغم تشابه در ماهیت شاهد آن هستیم که برخی جنایات جنگی صرفا در منازعات بین المللی جرم انگاری شده و ارتکاب آنها در منازعات داخلی جنایت جنگی محسوب نمی-شود. جنگ ها دارای علل نهفته و فوری هستند، علل نهفته به موارد بلند مدت خصومت و تنش بین دولت ها اشاره دارد و علل فوری به بحران هایی آنی اشاره دارد که در حقیقت در شروع جنگ و منازعه نقش دارند. استفاده کشورها و دول مختلف از "زور" به اشکال مختلفی صورت میپذیرد و منتهای این اجبار در "جنگ" تبلور مییابد. جنگ، طی قرون متمادی نقش کلیدی در حل و فصل اختلافات میان کشورها ایفا میکرد و تمسک به آن در حیطه حقوق بین الملل مجاز شمرده میشد. در طول تاریخ و تا قبل از تاسیس جامعه ملل حق حاکمیتی توسل به زور "حاصل عملکرد دولت ها" بود؛ اما بعد از آن دولت ها به طبقه بندی استفاده از زور با معیار هدف کردند. در نتیجه مفاهیم متعدد "دفاع از خود"، "رهایی شهروندان در خارج" و "مقابله به مثل" دولت های آسیب دیده مطرح شد و در حال حاضر نیز منشور ملل متحد در ماده ۵۱ خود بر حق "دفاع مشروع" تاکید دارد. روسیه حمله سراسری خود را در قالب "عملیات ویژه نظامی" به اوکراین در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲، بر مبنای ماده ۵۱ منشور ملل متحد و حقوق عرفی دفاع از خود آغاز کرد. نگارنده مقاله درصدد است به این سوال اساسی پاسخ دهد که آیا روسیه در اقدام نظامی خود به اوکراین قاعده حقوقی منع توسل به زور را نقض کرده و بر خلاف حقوق بین الملل عمل کرده است یا خیر؟ روش بکار رفته در این مقاله با تکیه بر روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای و اسناد سازمان ملل متحد و دیوان بین المللی دادگستری سامان یافته است.

کلمات کلیدی:

دیوان کیفری بین المللی، جنایات جنگی، مخاصمات مسلحانه بین المللی، مخاصمات مسلحانه داخلی، حقوق بشردوستانه.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1896836>

